

Jedna plus jedna může být více než dvě.

Proč je oboustranná korekce sluchu nejlepším řešením?

V Praze, 23. února 2023 – *Kochleární implantát je kompenzační pomůcka, která pomáhá osobám s těžkým sluchovým postižením lépe slyšet. Vkládá se do hlemýždě vnitřního ucha a stimuluje zakončení sluchového nervu. Zvukový procesor, který se přikládá z vnější strany, přetváří okolní zvuky na elektrické impulzy.*

Jednostranná korekce?

Kochleární implantát je jako velmi efektivní řešení těžkých sluchových vad na našem území využíván již od 80. let minulého století. Původní, v Československu vyvinutý implantát, v 90. letech nahradil produkt australské firmy. V současné době jsou v ČR k dostání kochleární implantáty třech značek. Do roku 2014 bylo v České republice implantováno **téměř 900 dětí a dospělých s těžkou oboustrannou vadou sluchu pouze jednostranně**. Druhé ucho bylo ponecháno buďto zcela bez korekce, nebo podpořeno sluchadlem.

Jednostranná korekce umožňuje uživatelům kochleárního implantátu s těžkou vadou sluchu rozvinout porozumění řeči a vlastní verbální produkci, ovšem nemůže být považována za plnohodnotnou náhradu zdravého sluchu. Především neumožňuje směrové slyšení, limituje také schopnost porozumění v hlučnějším prostředí, pokud dojde energie v baterii zvukového procesoru, uživatel neslyší atd. Z toho důvodu proběhla řada jednání mezi zástupci MZ ČR, zdravotních pojišťoven a ČSORLCHHK ČLS JEP, díky kterým byla upravena indikační kritéria pro sluchové pomůcky. Nejprve roku 2014, kdy bylo umožněno implantovat oboustranně u dětských pacientů, posléze v roce 2019, kdy byla indikační kritéria rozšířena, a to mimo jiné o možnost druhostranné implantace u dospělých pacientů.

Plný rozvoj osobního potenciálu

Cílem kochleární implantace je podpora uživatele v plném rozvoji osobního potenciálu. Podle studie [Spend2Save](#), kterou v roce 2018 publikovala britská nadace The Ear Foundation v čele se světově uznávanou odbornicí na problematiku rehabilitace sluchu Sue Archbold, je sluchové postižení spojeno s rizikem nezaměstnanosti. Prvotní investice do implantace a následné rehabilitace se tak státu jednoznačně vyplatí. V případě oboustranné implantace je přínos pro jedince i společnost nejvyšší možný. Stále je však v České republice řada jednostranně implantovaných uživatelů kochleárního implantátu. S přínosy oboustranné kochleární implantace je má seznámit letošní kampaň **Haló, slyšíme se?** která probíhá mezi dvěma významnými dny: Mezinárodním dnem kochleárního implantátu 25. února a Světovým dnem sluchu 3. března 2023.

*„Již třetím rokem spolupřidáme s odbornou ORL společností osvětovou kampaň **Haló, slyšíme se?** Letos s mottem **1+1 může být více než 2**. Proč? Rádi bychom upozornili na přínosy druhostranné implantace pro kvalitu života, zaměstnatelnost, zapojení do společnosti, ale také bezpečnost uživatelů kochleárního implantátu,“* říká předsedkyně

Spolku uživatelů kochleárního implantátu Mgr. **Leona Pejcharová**. „Kromě lepšího porozumění řeči v hlučném prostředí či bohatšího poslechu hudby, se u oboustranně implantovaných rozvíjí prostorové slyšení, což oceníme především při přecházení ulice a v podobných situacích,” říká a zároveň dodává: *“Je ale důležité si uvědomit, že kochleární implantát nikdy nenahradí zdravý sluch. Mluvíme tady o nejvyšších možných benefitech, které může nabídnout kompenzační pomůcka.”*

To potvrzuje také Doc. MUDr. **Jan Bouček**, Ph.D. z Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku 1. LF UK a FN v Motole: *„Za posledních několik let jsme měli možnost nabídnout druhostrannou kochleární implantaci více než 40 dospělým uživatelům. Žádný z nich svého rozhodnutí nelituje a všichni v běžném každodenním životě oceňují obrovský přínos možnosti slyšet ze dvou stran. Prostorové slyšení a stranová diskriminace přináší takový benefit, že někdy skutečně 1 + 1 může být i více než 2.”*

Pocit jistoty a bezpečí

Svou cestu k oboustranné implantaci popsala Ilona, uživatelka kochleárního implantátu, následovně: *“Zpočátku jsem se o druhostranné implantaci dozvíдалa od přátel, které jsem pak potkala v létě na jednom setkání. Měla jsem tak možnost vyzjistit, jaké to je oboustranně slyšet. A ačkoliv je zkušenost nepřenositelná, tak po mém váhání a zvažování jsem se rozhodla, že do toho půjdu také. Nyní mohu říci, že mě skutečně naplňuje slyšet oběma ušima, **dodává mi to pocit jistoty a bezpečí při každodenním životě** a nedovedu si představit, že bych se měla vrátit zpátky k jednostrannému slyšení. Dokonce mohu říci, že novější ucho je lepší a “bystřejší” než to starší. Největším bonusem pro mě je, že mohu i telefonovat. Každé ráno jsem vděčná za to, že mohu sáhnout po obou procesorech a říct si: “Děkuji, děkuji za “komplet slyšení,” které mi bylo dopřáno.”*

O kampani Haló, slyšíme se?

Kampaň Haló, slyšíme se? proběhne v termínu 25. února až 3. března 2023 a zapojí se do ní lékaři ORL společnosti a další odborníci. Rozhovory s lékaři proběhnou na rádiových stanicích i v České televizi, pro zájemce pak budou k dispozici i webináře s renomovanými odborníky. Více informací se dozvíte na stránkách odborné ORL [společnosti](#) a [Spolku uživatelů kochleárního implantátu](#).

Kontakt pro média:

Mgr. Leona Pejcharová, e-mail: l.pejcharova@suki.cz, tel: 774 174 113.

Zdroje:

<https://www.otorinolaryngologie.cz/content/uploads/2020/02/indikacni-kriteria-ci.pdf>

<https://ciicanet.org/resources/spend2save/>

Další literatura:

Boisvert, I., McMahon, C. M., & Dowell, R. C. (2016). Speech recognition outcomes following bilateral cochlear implantation in adults aged over 50 years old. *International Journal of Audiology*, 55(sup2), S39–S44. doi:10.3109/14992027.2016.1152403

Smulders, Y. E., Hendriks, T., Stegeman, I., Eikelboom, R. H., Sucher, C., Upson, G., ... Friedland, P. L. (2018). Predicting sequential bilateral cochlear implantation performance in postlingually deafened adults; A retrospective cohort study. *Clinical Otolaryngology*. doi:10.1111/coa.13193

Smulders, Y., Hendriks, T., Eikelboom, R., Stegeman, I., Santa Maria, P., Atlas, M., & Friedland, P. (2017). Predicting Sequential Cochlear Implantation Performance: A Systematic Review. *Audiology and Neurotology*, 22(6), 356–363. doi:10.1159/000488386